

БЕРЛИН - Бошњаци и Албаници имају најпозитивнији став према западним земљама и Турској. Срби се осјећају изоловани, Црногорци и Македонци су углавном позитивни, а Хрвати, све више неповјерљиви према великим силама.

Последње истраживање Галупа, проведено у љето прошле године, односи се како на међусобну перцепцију земаља Западног Балкана, тако и на њихово виђење развоја политичких односа као и утјецаја вањских фактора на догађаје у региону.

Међу великим свјетским силама САД имају највећу подршку међу косовским Албаницима, чак 95 посто, док та подршка међу становницима централне Србије износи тек 9 процената.

С друге стране, док 66 посто Срба из јужне Србије одобрава поступке Русије, исто се може рећи за само четири процента косовских Албанаца.

У БиХ “симпатије” према великим силама разликују се између Републике Српске и Федерације БиХ. Док 57 посто испитаника из Републике Српске подржава Русију, највећи проценат становника Федерације симпатије има према Турској и Њемачкој.

Подсјећајући да је регион Западног Балкана био поље бурних историјских дешавања и конкуренције међу великим силама, директор Галупа за Еуропу, Роберт Манћин објашњава да овакви резултати говоре о утицају већ устаљених погледа, сјећању на прошлост, али да су у питању и “наслијеђене” перцепције.

“Ово истраживање представило је врло интересантну мапу. Прије истраживања наслућивало се, али се никада није могло са сигурношћу рећи да ће разлике бити толико велике међу тако малим областима”, каже Манћин.

Балкан гледа у прошлост, али и у будућност

Када су у питању водеће чланице ЕУ, највећу подршку на Западном Балкану, поготово у БиХ и Хрватској, има Њемачка, док Француску и Велику Британију подржава најмањи број становника земаља овог региона.

Већина становника Србије, 54 посто, и даље се противи уласку у НАТО док се мишљење о Сјеверно-атлантској војној алијанси разликује у БиХ међу становницима Републике Српске и Федерације - 18 посто испитаника у Републици Српској сматра НАТО "пријатељском" организацијом, наспрам 49 посто становника Федерације.

Став о ЕУ у БиХ је релативно приближнији - 33 посто становника Републике Српске и 55 посто становника Федерације сматрају ЕУ пријатељски настројеном према БиХ.

"За овакву перцепцију међународних сила и организација на Западном Балкану постоје различити утјецаји", каже академски директор Лондонске школе за економију, Светозар Рајак:

"Још увијек је ту осјетно присуство повијесних околности од прије 20 година, али и оних од раније. То не изненађује, али изненађује то што ти утјецаји нису толико јаки као што се мислило. С друге стране, ту је утјецај онога што се догодило у непосредној прошлости или се догађа још данас, и онога што људи виде да може бити од утјецаја на њихов живот. То показује зрелост обичних људи. Они су окренути будућности, томе како ће и од чега живјети и ономе што погађа њихов живот. Они ту налазе показатеље и одговоре."

На конференцији у Бриселу, посвећеној истраживању Галупа о перцепцији мултиполарног свијета на Западном Балкану наглашено је да Балкан није на путу ка Еуропи, већ да је одувјек био дио Еуропе.

(nezavisne.com)